

BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR

Simu Nam. + 255 24 2230602/1
Fax Nam. + 255 24 2230215
Tovuti: www.zanzibarassembly.go.tz

SANDUKU LA BARUA 902,
ZANZIBAR
Barua Pepe: zahore@zanlink.com

HOTUBA YA MAONI YA KAMATI YA SHERIA, UTAWALA BORA NA IDARA MAALUM KUHUSIANA NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA WIZARA YA NCHI, OFISI YA RAIS, KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA KWA MWAKA WA FEDHA 2018/2019

Mheshimiwa Spika,

Nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu Mtukufu, Mwingi wa Rehma, kwa kutujaalia Uzima na Afya njema ambavyo vimetuwezesha kukutana tena katika Baraza hili la Tisa, Mkutano wa Kumi kwa lengo lilelile la kuendelea kuwatumikia wananchi wetu. Aidha, nachukua fursa hii kukushukuru wewe Mheshimiwa Spika, Mheshimiwa Naibu Spika na Wenyeviti wote wa Baraza kwa kulingoza Baraza hili Tukufu kwa ufanisi na ninaamini kwamba mtaendelea kulingoza Baraza hili kwa uadilifu wa hali ya juu na kuimarisha Demokrasia katika chombo hiki muhimu cha wananchi.

Mheshimiwa Spika,

Aidha, napenda kuchukua fursa hii kumshukuru na kumpongeza kwa dhati kabisa Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein kwa kuiongoza nchi yetu kwa uadilifu hali inayopelekea kupatikana kwa maendeleo pamoja na kuendelea kudumu kwa amani na utulivu katika nchi yetu.

Mheshimiwa Spika,

Pia, sina budi kumshukuru Waziri wa Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora Mhe. Mwalimu Haroun Ali Suleiman pamoja na Naibu wake Mhe. Khamis Juma Mwalim pamoja na watendaji wote wakiongozwa na Katibu Mkuu pamoja Afisa Mdhamini Pemba bila ya kuwasahau watendaji wa Wizara ya Fedha na Mipango kwa mashirikiano waliyotupatia wakati wa kupitia makadirio ya Bajeti ya Wizara hii.

Mheshimiwa Spika,

Pia, nachukua fursa hii kuwashukuru Waheshimiwa Wajumbe wa Kamati yetu kwa umoja wao na kazi nzuri waliyoifanya kiasi cha kunirahisishia kazi yangu ya kuongoza kikao kuwa nyepesi zaidi, kwa hakika ni wajumbe Mahiri, wameweza kuijadili ipasavyo na kuhoji mambo mbali mbali kwa lengo la kuhakikisha kwamba fedha wanazoidhinisha kwa Wizara hii zinatumiwa kwa matumizi yaliyokusudiwa.

Mheshimiwa Spika,

Kwa heshima ya hali ya juu kabisa napenda kuwatambua Wajumbe hao kwa majina kama ifuatavyo:

1.	Mhe. Machano Othman Said	Mwenyekiti
2.	Mhe. Mwantatu Mbarak Khamis	Makamu Mwenyekiti
3.	Mhe. Nadir Abdul - latif Yussuf	Mjumbe
4.	Mhe. Wanu Hafidh Ameir	Mjumbe
5.	Mhe. Saada Ramadhan Mwendwa	Mjumbe
6.	Mhe. Ali Khamis Bakar	Mjumbe
7.	Mhe. Suleiman Makame Ali	Mjumbe
8.	Nd. Ali Alawy Ali	Katibu, na
9.	Nd. Haji Jecha Salim	Katibu

Mheshimiwa Spika,

Baada ya utangulizi huo mfupi sasa naomba nichukue fursa hii adhimu kutekeleza jukumu lililonileta hapa mbele ya Baraza lako Tukufu moja kwa moja.

Mheshimiwa Spika,

Kamati ya Sheria, Utawala Bora na Idara Maalum inatoa pongezi kwa Wizara ya Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kwa kuiwezesha Mahakama ya Kadhi katika bajeti ya mwaka wa fedha 2018/2019 kwa kuipangia ruzuku yake kwa lengo la kuhakikisha kuwa Sheria mpya ya Mahakama ya Kadhi inatekelezwa ipasavyo. Vilevile, Kamati inapongeza mazingatio yaliyotolewa kwa Tume ya Utumishi wa Mahakama ili kuiwezesha kufanya kazi kama tume nyengine za aina hiyo.

Pia, Kamati inaishauri Wizara ya Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora kuhakikisha kuwa wafanyakazi wanapatiwa mafunzo yanayohusiana na kazi na majukumu yao mara tu wanapojiriwa na wakati wakiwa kazini kama ilivyo katika Kanuni za Utumishi wa Umma ili kuwawezesha kumudu majukumu yao.

FUNGU G01: OFISI YA RAIS, KATIBA, SHERIA, UTUMISHI WA UMMA NA UTAWALA BORA

Mheshimiwa Spika,

Wizara ya Nchi, Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi wa Umma na Utawala Bora ina jumla ya Programu kuu *tano* (5) na Programu ndogo *kumi* (10), ambazo katika mwaka wa fedha 2018/2019 inategemea kuzitekeleza licha ya kuwepo kwa changamoto mbali mbali ambazo zinarudisha nyuma jitihada zao, miongoni mwa changamoto hizo ni uhaba na ubovu wa baadhi ya Ofisi zake kama vile majengo ya Mahakama mbali mbali Unguja na Pemba, uhaba wa vyombo vya usafiri na uhaba wa vitendea kazi katika sehemu mbali mbali.

Aidha, Kamati inashauri kwa mwaka wa fedha 2018/2019 Serikali kuelekeza juhudi katika kuhakikisha Wizara hii imepatiwa vyombo vya usafiri na majengo ya kisasa ya Ofisi ingawa juhudi hizo zimeanza kuonekana kwa upande wa Pemba.

Mheshimiwa Spika,

Kwa mara nyengine tena, Kamati inaiomba Serikali kufanya juhudi za pekee katika kupatiwa *vote* (fungu) lake kwa Ofisi ya Mufti Zanzibar kama zilivyo Taasisi nyengine za Serikali licha ya changamoto mbali mbali zinazoelezwa ambazo kimsingi kwa Serikali hazileti athari yoyote.

FUNGU G02: MAHAKAMA

Mheshimiwa Spika,

Mahakama ni miongoni mwa mihimili mikuu ya Nchi inayotarajiwa kuimarisha na kuongeza upatikanaji wa haki, kuheshimu utawala wa sheria, kuzingatia haki za msingi za binadamu na ushirikishwaji wa shughuli za demokrasia nchini pamoja na kujenga misingi imara ya Utawala Bora. Aidha, katika kuhakikisha kuwa sekta ya sheria inaimarika nchini, mambo mbalimbali yanafanyika ikiwemo kuandaa miongozo ya mahakama na sera ya matumizi ya mifumo ya kielektroniki katika usimamizi wa kesi ambapo tayari imeanza kutumika.

Mheshimiwa Spika,

Aidha, Kamati inapongeza juhudi za ukarabati wa majengo ya mahakama pamoja na matayarisho ya ujenzi wa jengo la Mahakama Kuu Tunguu ambayo yamefanyika, hatua ambazo zinaashiria kuongezeka kwa upatikanaji wa haki nchini. Vile vile, Kamati inatoa pongezi kwa Ofisi ya Mahakama kwa kulifanyia matengenezo makubwa jengo la Mahakama ya Mwanakwerekwe ambalo lilikuwa katika hali mbaya.

Mheshimiwa Spika,

Kamati katika vipindi tofauti wakati wa ziara zake za ufuatiliaji wa shughuli za Wizara inazosisimamia, ilitembelea baadhi ya Mahakama Unguja na Pemba na kukutana na changamoto nyingi ikiwemo ubovu wa majengo katika Mahakama ya Wete, Konde, Mfenesini na Mkokotoni. Vilevile, changamoto nyengine kubwa ni ukosefu wa vyombo vya usafiri pamoja na kukosekana kwa makabati ya kuhifadha nyaraka ambapo katika baadhi ya Mahakama nyaraka zimekutikana zikiwa zimeanza kupotea na kuharibika kwa kuliwa na mchwa au kunyeshewa na mvua na kupelekea kuharibika kwa nyaraka hizo muhimu.

Hata hivyo, Kamati inashauri katika mradi mkubwa wa Mahakama ambao unatarajiwa kutekelezwa katika kujenga Mahakama Kuu Tunguu kuanzia Bajeti hii ya mwaka 2018/2019, Serikali pia ifikirie mpango wa kujenga upya Mahakama ya Mkoa wa Kaskazini Pemba iliyopo Wete au kufanyiwa ukarabati utakaonyanyua hadhi ya Mahakama hiyo.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inashauri katika Bajeti hii ya 2018/2019 Ofisi ya Mahakama kuhakikisha wametumia vyema rasilimali walizonazo katika kuendeleza ukarabati wa majengo yao hususan Mahakama ya Konde Kisiwani Pemba na Mahakama ya Mkokotoni Kaskazini Unguja.

Aidha, Kamati imeridhishwa na programu zote zinazotarajiwa kufanywa na Mahakama katika mwaka wa fedha 2018/2019. Hata hivyo, Kamati inatoa msisitizo zaidi kwa Mahakama kuzingatia utatuzi wa changamoto zake ambazo zinawakabili katika kujenga mazingira rafiki ya kazi kwa watendaji wake pamoja na kushughulikia tatizo la uhaba wa vyombo vya usafiri kunakopelekea kutotekeleza vyema majukumu yao.

FUNGU G03: AFISI YA MWANASHERIA MKUU

Mheshimiwa Spika,

Kwa kuwa, Afisi ya Mwanasheria Mkuu miongoni mwa majukumu yake ya msingi ni kutoa ushauri wa kisheria kwa Serikali na Taasisi zake, kuandaa Miswaada, Kanuni na matangazo ya kisheria pamoja na kuiwakilisha Serikali Mahakamani kwenye kesi zote za madai. Afisi ya Mwanasheria Mkuu katika mwaka wa fedha 2018/2019 imedhamiria kutekeleza programu kuu mbili (2) ambazo zimewekwa ili kuimarisha maendeleo ya Haki na Sheria Nchini.

Mheshimiwa Spika,

Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali Zanzibar imeweka program ndogo ya **Kutoa Ushauri wa Kisheria, Kutayarisha na Kusimamia Mikataba ya Serikali**; programu ambayo kimsingi utekelezaji wake unatimiza lengo kuu la kuanzishwa kwa Ofisi hii katika Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar. Aidha, Kamati inasikitika sana kuona zipo baadhi ya Taasisi za Serikali huandaa Mikataba kutoka hatua za awali hadi kukamilika kwake bila ya kuishirikisha Afisi ya Mwanasheria Mkuu na hatimaye hufika pahala wakashindwa katika utekelezaji wa mikataba hiyo na hivyo kuisababishia hasara kubwa Serikali kutokana na ubovu wa Mikataba hiyo na vile kupelekea wananchi kupoteza haki zao.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inashauri Afisi ya Mwanasheria Mkuu katika utekelezaji wa programu hii, kuhakikisha imewatia hatiani wale wote wenye kusimamia au kuratibu utengenezaji wa Mikataba mibovu katika Taasisi za Serikali ili kudhibiti upatikanaji wa hasara usiotarajiwa lakini vile vile kupelekea baadhi ya wananchi kupoteza haki zao.

Aidha, Kamati **inaipongeza** sana Afisi ya Mwanasheria Mkuu kwa kutekeleza ipasavyo majukumu yake, na inaishauri Afisi hii kuhakikisha kuwa imeandaa utaratibu maalumu wa kuiwasilisha Miswada Baraza la Wawakilishi na utaratibu huo

utatekelezeka endapo itaandaa mpango maalumu wa kuzitaka Wizara na Taasisi zinazodhamiria kutoa Miswaada kutayarisha Miswada yao mapema na kwa kufuata maelekezo kutoka Afisi ya Mwanasheria Mkuu wa Serikali ili kuepusha matatizo ambayo hupelekea kukosa ubora kwa Miswada hiyo na vile vile kukosa muda wa kutosha katika uandaaji wake inapofika Baraza la Wawakilishi kwa kujadiliwa.

FUNGU G04: OFISI YA MKURUGENZI WA MASHTAKA

Mheshimiwa Spika,

Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka miongoni mwa majukumu yake ni kuendesha mashtaka Mahakamani, kutoa ushauri wa kisheria na maelekezo juu ya haki za jinai. Ofisi hii inatarajia kuongeza upatikanaji wa haki, kuheshimu utawala wa sheria, kukuza haki za binadamu na kukuza ushiriki wa kidemokrasia nchini. Katika mwaka wa fedha 2018/2019 Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka imedhamiria kuendesha kesi za Jinai, kusimamia kesi za jina pamoja na kuendesha operesheni maalum dhidi ya Makosa ya Udhalilishaji na Madawa ya Kulevya katika kuhakikisha. Program zote hizi zinahitaji fedha za kutosha kwa ajili ya kufikia malengo waliyokusudia.

Aidha, Kamati inaipongeza kwa dhati Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kwa juhudi zake za kuiwakilisha Serikali katika kesi za jinai na kupelekea kupungua kwa mrundikano wa kesi Mahakamani hususani kesi za udhalilishaji wa wanawake na watoto ambazo katika kipindi cha hivi karibuni matendo hayo yameongezeka mara dufu. Vile vile, Kamati inaishakuru sana Ofisi ya Mkurugenzi wa Mashtaka kwa kuona iko mstari wa mbele katika kupiga vita vitendo vya ukatili na udhalilishaji wa wanawake na watoto pamoja na kutoa msaada mkubwa wa kisheria katika kuhakikisha wamewatia hatiani wale wote wenye kujishirikisha na matendo hayo maovu.

FUNGU G05: TUME YA KUREKEBISHA SHERIA

Mheshimiwa Spika,

Tume ya Kurekebisha Sheria Zanzibar ina jukumu kuu la kufanya mapitio ya sheria nchini ambapo imedhamiria kuzifanyia sheria mbali mbali mabadiliko ili ziendane sambamba na mabadiliko ya mazingira na wakati.

Kamati imeridhishwa na Tume ya Kurekebisha Sheria kwa kazi nzuri wanazotekeleza katika kipindi hiki ambapo baadhi ya sheria zimeshafanyiwa mapitio na kuwasilishwa katika Baraza la Wawakilishi kwa ajili ya kujadiliwa na kupitishwa, kwa hakika Tume imefanyakazi nzuri sana katika mwaka wa fedha 2017/2018.

FUNGU G07: MAMLAKA YA KUZUIA RUSHWA NA UHUFUMU WA UCHUMI (ZAECA)

Mheshimiwa Spika,

Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uchumi ni Taasisi yenye jukumu la kuhakikisha makosa yanayohusiana na rushwa na uhujumu wa uchumi yanapungua nchini. Aidha, Mamlaka hii inatarajia kuhakikisha kwamba Mfumo wa Utawala Bora na Muundo wa Serikali unakuwa wazi na wenye uwajibikaji na kupingana na vitendo vya rushwa. Aidha, Kamati imebaini kuwepo kwa changamoto kadhaa ambazo zinarudisha nyuma juhudi za watumishi wa Afisi hii Unguja na Pemba.

Hata hivyo, Kamati inashauri kupitia Bajeti hii, Serikali kuhakikisha inasaidia juhudi za Taasisi ya ZAECA kwa kupatiwa vyombo vya usafiri hususani Afisi za Pemba ambazo zinatumiwa gari moja tu Mkoa wa Kusini na Mkoa wa Kaskazini, jambo ambalo kwa kiasi kikubwa limekua changamoto na hivyo kuathiri utendaji wao na kukosa ufanisi katika maeneo yao ya kazi.

Mheshimiwa Spika,

Kamati inaishauri Mamlaka hii kuhakikisha kuwa katika mwaka wa fedha 2018/2019 ihakikishe inatumia vizuri fedha itakazoidhinishwa katika kuielimisha jamii ili iweze kusaidia kupunguza tatizo la rushwa na uhujumu wa uchumi ambao ni adui mkubwa wa haki, utawala bora na maendeleo ya nchi. Aidha, Kamati inaipongeza taasisi kwa wazo lao la kujenga Ofisi mpya ya Makao Makuu ya Taasisi hiyo.

FUNGU G08: KAMISHENI YA UTUMISHI WA UMMA

Mheshimiwa Spika,

Kamisheni ya Utumishi wa Umma miongoni mwa program zake ni Usimamizi wa Utumishi wa Umma na Usimamizi wa Nidhamu na Maadili ya Utumishi wa Umma. Aidha, Kamati imebaini kuwepo kwa changamoto kubwa ya baadhi ya watumishi wa Umma kushindwa kuzielewa kikamilifu Kanuni za Utumishi na hivyo kupelekea kupotea kwa nidhamu za kiutumishi katika maeneo yao ya kazi, hali ambayo inaathiri kwa kiasi kikubwa uwajibikaji wao kazini.

Sambamba na hayo, Kamati inashauri kupitia Bajeti hii, Kamisheni ya Utumishi wa Umma kuaanda utaratibu maalumu juu ya ufuatiliaji na usimamizi wa Sheria, Kanuni na Taratibu za Utumishi wa Umma.

FUNGU G09: TUME YA UTUMISHI SERIKALINI

Mheshimiwa Spika,

Kwa kuwa, Tume ya Utumishi Serikalini ina wajibu na jukumu la kusimamia watumishi wote wa Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa kushirikiana na Tume nyengine za kiutumishi, Kamati inaomba kuzidi kusimamia watumishi wa Serikali katika kuhakikisha wamepata haki zao zote za msingi sambamba na kuimarika kwa maslahi yao ya msingi. Vile vile, Kamati inashauri Tume hii kusimamia kikamilifu

na kuona kwamba watumishi wa Serikali wanapatiwa fursa zaidi za kujiendeleza kielimu kwa misingi kwamba elimu bora ndio msingi wa maendeleo katika Taasisi yoyote katika Nchi yetu.

Mheshimiwa Spika,

Pia, Tume ya Utumishi Serikalini inalo jukumu la kusimamia uajiri kwa watumishi wapya wakati Serikali itakapoonna ipo haja ya kufanya hivyo. Hivyo, Kamati inaishauri Tume inapotangaza nafasi za ajira kwa kuzingatia vigezo ilivyoweka kisheria, basi izingatie sana muda, kwani baadhi ya wakati hutoa matangazo ya ajira na waombaji kuomba kwa wakati mahususi lakini majibu kwa waombaji hao huchukua muda mrefu sana kiasi kwamba hufikia huwakatisha tama wale waliwoomba nafasi hizo. Hivyo, Kamati inaishauri, Tume ya Utumishi Serikali endapo itatangaza nafasi za ajira wazingatie muda wa tangazo hilo na wakati ambao majibu yatatolewa bila kupoteza muda.

HITIMISHO

Mheshimiwa Spika,

Mwisho, napenda kuchukua fursa hii kukushukuru tena kwa kunipa nafasi ya kuwasilisha maoni ya Kamati yangu kwa niaba ya Kamati pamoja na kuwashukuru Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako Tukufu kwa kunisikiliza kwa umakini mkubwa wakati wote wa uwasilishaji wa maoni yetu. Aidha, Kamati yangu inawaomba Waislamu wote wa Zanzibar na Ulimwenguni kwa ujumla mfuno mwema wa mwezi mtukufu wa Ramadhani, tunamuomba Mwenyezi Mungu aujaalie uwe mwezi wenye kheri na baraka nyingi kwa Waumini wote wa Dini ya Kiislam.

Mheshimiwa Spika,

Mwisho kabisa, Kamati inawaomba Waheshimiwa Wajumbe wa Baraza lako Tukufu waichangie Bajeti hii na hatimae waidhinishhe Ofisi ya Rais, Katiba, Sheria, Utumishi

wa Umma na Utawala Bora, makadirio ya fedha zilizopangwa kutumiwa kwa mwaka wa fedha 2018/2019.

Mheshimiwa Spika, *Naomba Kuunga Mkono Hoja.*

Ahsante,

.....

Machano Othman Said
Mwenyekiti,
Kamati ya Sheria, Utawala Bora na Idara Maalum,
Baraza la Wawakilishi,
Zanzibar.